

ततः कलांशं वित्तस्य मनुष्येभ्यः प्रयच्छति । पार्श्वे तद्योत्तरे दिवं सर्वतः कुसुमैश्चितं ।
कर्णिकारवनं रम्यं शिलाजालसमुद्भूतं । तत्र साक्षात् पशुपतिर्दिव्यैर्भूतैः समावृतः ।
उमासहायो भगवान् रमते भूतभावनः । कर्णिकारमयीं मालां बिभ्रन् पादावर्त्मिनीं ।
त्रिभिर्नैत्रैः कृतोद्योतस्त्रिभिः सूर्यैरिवोदितैः । तमुद्यतपसः सिद्धाः सुव्रताः सत्यवादिनः ।
पश्यन्ति न हि दुर्दृष्टैः शक्यो द्रष्टुं महेश्वरः । तस्य शैलस्य शिरसः क्षीरधारा नरेश्वर ।
विश्वरूपाऽपरिमिता भीमनिर्घातनिखना । पुण्या पुण्यतमैर्जुष्टा गङ्गा भागीरथी शुभा ।
पतत्यजस्त्रवेगेन हृदे चन्द्रमसः शुभे । तथा क्षुत्पादितः पुण्यः स हृदः सागरोपमः ।
तां धारयामास तदा दुर्द्धरां पर्वतैरपि । शतं वर्षसहस्राणां शिरसैव पिनाकधृक् ।
मेरोस्तु पश्चिमे पार्श्वे केतुमालो महोपते । जम्बूखण्डे च तत्रैव महाजनपदो नृप ।
आयुर्दशसहस्राणि वर्षाणां तत्र भारत । सुवर्णवर्णाश्च नरा स्त्रियश्चाप्सरसोपमाः ।
अनामया वीतशोका नित्यं मुदितमानसाः । जायन्ते मानवास्तत्र निष्टप्रकनकप्रभाः ।
गन्धमादनशृङ्गेषु कुवेरः सहराक्षसैः । संवृतोऽप्सरसां सवैर्भोदते गुह्यकाधिपः ।
गन्धमादनपार्श्वे तु परे त्वपरगण्डिकाः । एकादशसहस्राणि वर्षाणां परमायुषः ।
तत्र कृष्णा नरा राजंस्तेजोयुक्ता महाबलाः । स्त्रियश्चात्पलवर्णाभाः सर्वाः सुप्रियदर्शनाः ।
नीलोत्पतरतरं श्वेतं श्वेताद्वैरण्यकं परं । वर्षमैरावतं राजन्नानाजनपदावृतं ।
धनुःसंख्ये महाराज द्वे वर्षे दक्षिणेत्तरे । इलावृतं मध्यमन्तु पञ्चवर्षाणि चैव हि ।
उत्तरोत्तरमेतेभ्यो वर्षमुद्रिच्यते गुणैः । आयुः प्रमाणमारोग्यं धर्मतः कामतोऽर्थतः ।
समन्वितानि भूतानि तेषु वर्षेषु भारत । एवमेषा महाराज पर्वतैः पृथिवी चिता ।
हेमकूटस्तु सुमहान् कैलासो नाम पर्वतः । यत्र वैश्रवणो राजन् गुह्यकैः सह भोदते ।
अभ्युत्तरेण कैलासं मैनाकं पर्वतं प्रति । हिरण्यशृङ्गः सुमहान् दिव्यो मणिमयो गिरिः ।
तस्य पार्श्वे महद्दिव्यं शुभ्रं काञ्चनवालुकं । रम्यं बिन्दुधरो नाम यत्र राजा भगीरथः ।
दृष्ट्वा भागीरथीं गङ्गामुवाच वज्रलाः समाः । धूपा मणिमयास्तत्र चैत्याश्वापि हिरण्मयाः ।
तत्रेष्ट्वा तु गतः सिद्धिं सहस्राक्षो महायशः । स्वष्टा भूतपतिर्यत्र सर्वलोकान् सनातनः ।
उपास्यते तिग्मेतेजा यत्र भूतैः समन्ततः । नरनारायणौ ब्रह्मा मनुः स्थाणुश्च पञ्चमः ।
तत्र दिव्या त्रिपथगा प्रथमन्तु प्रतिष्ठिता । ब्रह्मलोकादपक्रान्ता सप्तधा प्रतिपद्यते ।
वस्त्रोकसारान् नलिनी पावनी च सरस्वती । जम्बूनदी च सीता च गङ्गा सिन्धुश्च सप्तमी ।
अचिन्त्या दिव्यसंकाशाः प्रभोरेषैव संविधिः । उपासते यत्र शक्रं सहस्रयुगपर्यन्तम् ।
दृष्ट्वादृष्ट्या च भवति तत्र तत्र सरस्वती । एता दिव्याः सप्त गङ्गास्त्रिषु लोकेषु विभृताः ।
रक्षांसि वै हिमवति हेमकूटे तु गुह्यकाः । सर्पा नागाश्च निषधे गोकर्णे च तपोधनाः ।
देवासुराणां सर्वेषां श्वेतपर्वत उच्यते । गन्धर्वानिषधे नित्यं नीले ब्रह्मर्षयस्तथा ।

२२०

२२५

२२०

२२५

२४०

२४५